

Briuselis, 2025 m. birželio 6 d.
(OR. en)

9982/25

Tarpinstitucinė byla:
2025/0141 (NLE)

ECOFIN 725
UEM 248
FIN 643
ECB

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2025 m. gegužės 27 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2025) 310 final
Dalykas:	KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI Priemonė „NextGenerationEU“. Laikotarpis iki 2026 m.

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2025) 310 final.

Pridedama: COM(2025) 310 final

Bruselis, 2025 06 04
COM(2025) 310 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Priemonė „NextGenerationEU“. Laikotarpis iki 2026 m.

Priemonė „NextGenerationEU“. Laikotarpis iki 2026 m.

Likus pusantrų metų sėkmingai užbaigti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę (toliau – EGADP, Priemonė), šiame komunikate apžvelgiamas šios išskirtinės laikinos priemonės įgyvendinimas ir numatoma, kaip ji bus užbaigta iki 2026 m. pabaigos.

Komunikate pirmiausia apibendrinami pagrindiniai EGADP pasiekti rezultatai ir apskritai apžvelgiamas ligšiolinis įgyvendinimas. Toliau komunikate primenama apie taikomą teisinę sistemą ir atitinkamus terminus, taip pat jų poveikį veiklai atsižvelgiant į mokėjimo prašymų teikimą, įrodymų pateikimą, mokėjimų sustabdymo procedūrą ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų peržiūrą. Norint pasiekti kuo geresnių rezultatų artėjant Priemonės galiojimo pabaigai ir susiduriant su vėlavimais, valstybėms narėms komunikate pateikiamos gairės, kaip toliau racionalizuoti savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, į kokias galimybes atsižvelgti juos peržiūrint ir kaip iš anksto suplanuoti paskutinių mokėjimo prašymų pateikimą 2026 m.

1. APČIUOPIAMI EGADP REZULTATAI VIETOJE

1.1. Greitas reagavimas į pandemiją, lėmęs ilgalaikes pasekmes augimui

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė iš esmės pakeitė Europos atsaką į COVID-19 pandemijos poveikį. 2020 m. paskelbtas pranešimas, t. y. pagrindinis priemonės „NextGenerationEU“ (NGEU) elementas, yra Sąjungos įsipareigojimo imtis visapusiškų ir į ateitį orientuotų veiksmų, siekiant greitai ir tvariai atsiguoti po dramatiško pandemijos poveikio, pavyzdys. Pirmieji rezultatai buvo matomi iš karto: rinkos ir investuotojai reagavo teigiamai, sumažėjo vyriausybės obligacijų pajamingumo skirtumas ir sustiprėjo finansinis stabilumas, taigi buvo stabilizuotos ekonominės ir socialinės sąlygos ES piliečiams ir įmonėms ⁽¹⁾.

EGADP parama paskatino Europos ekonomikos atsigavimą. EGADP išankstiniu finansavimu ⁽²⁾ valstybėms narėms greitai suteikta finansinė parama. Priešingai nei per ankstesnes krizes, kurių metu viešųjų investicijų Europos Sąjungoje smarkiai sumažėjo, po COVID-19 krizės viešosios investicijos buvo išlaikytos. Numatoma, kad 2025 m. viešųjų investicijų lygis padidės iki 3,8 % BVP (palyginti su 3,2 % 2019 m.), o 2026 m. stabilizuosis ⁽³⁾. Nemaža šio padidėjimo dalis yra susijusi su EGADP ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamomis investicijomis. Numatoma, kad poveikis BVP augimui bus ilgalaikis. Modeliavimas rodo, kad vien NGEU investicijos, neatsižvelgiant į reformų poveikį, 2026 m. galėtų padidinti ES BVP 1,4 % ⁽⁴⁾.

Vienas iš veiksmingiausių EGADP ypatumų buvo reformų ir investicijų derinimas pagal vieną išsamų planą. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose reformos dažnai būdavo įgyvendinamos laikotarpio pradžioje, todėl pagrindinės sąlygos

⁽¹⁾ Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) laikotarpio vidurio vertinimas, 2024 m.; [„Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įžvalgos: verslo perspektyva“](#), Europos Komisija.

⁽²⁾ Nuo 2021 m. rugpjūčio mėn. iki 2022 m. sausio mėn. išmokėta beveik 57 mlrd. EUR išankstinio finansavimo lėšų. Tai padėjo sušvelninti trumpalaikį krizės poveikį valstybių narių biudžetams.

⁽³⁾ 2025 m. pavasario ekonominė prognozė: [„Europos ekonominė prognozė. 2025 m. pavasaris“](#).

⁽⁴⁾ Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) laikotarpio vidurio vertinimas, 2024 m.

valstybėse narėse pagerėjo ir praskynė kelią tam, kad susijusios investicijos būtų veiksmingesnės. Be to, EGADP paskatino įgyvendinti struktūrines reformas, kurios jau seniai buvo siūlomos konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose (KŠSR), pateiktose per Europos semestrą. Apskritai KŠSR įgyvendinimas paspartėjo – valstybės narės sprendžia ilgalaikes problemas, o tai taip pat atspindi bendrus ES prioritetus ⁽⁵⁾.

EGADP finansuojama precedento neturinčio masto bendru ES skolinimusi. ES emisijoms suteiktas labai aukštas kredito reitingas, todėl valstybės narės taip pat gali gauti EGADP paskolas palankiomis sąlygomis, susijusiomis tiek su palūkanų normomis, tiek su ilga trukme. ES skolinimasis garantuojamas iš ES biudžeto, jį palankiai vertina investuotojai ir jis padėjo sukurti daug eurais išreikšto turto, kuris yra svarbus lyginamasis standartas Europos finansų rinkoms ir sustiprina euro poziciją tarptautinėse rinkose.

1.2. Investicijos ir reformos duoda rezultatų vietoje

Pagal EGADP teikiama parama apima daug įvairių politikos sričių, o tai atspindi priemonės užmojį užtikrinti struktūrinius pokyčius. EGADP yra pirmoji tokio masto veiklos rezultatais grindžiama ES priemonė. Mokėjimai valstybėms narėms atliekami siekiant apčiuopiamos reformų ir investicijų pažangos. Pasieltos tarpinės ir siektinos reikšmės duoda konkrečios naudos piliečiams ir įmonėms įvairiose srityse: nuo švietimo ir sveikatos priežiūros iki energetikos, transporto infrastruktūros, verslo aplinkos, skaitmeninių viešųjų paslaugų, užimtumo politikos, teisinės valstybės arba mokslinių tyrimų ir inovacijų. Politikos tikslai svariai prisideda nukreipiant reformas ir investicijas laikantis ES prioritetų. Valstybių narių planuose atitinkamai 20 % ir 37 % buvo viršyti skaitmeniniai ir klimato srities tikslai. Bendra EGADP klimatui skirtų išlaidų sąmata sudaro apie 42 %, o kai kurios valstybės narės daugiau kaip 50 % visų savo plano išlaidų skiria ES žaliajai pertvarkai.

Atsižvelgiant į glaudžią ekonominę ES valstybių ekonomikos integraciją, kiekvieno ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano nauda peržengia nacionalines sienas. Dėl EGADP padidėja paklausa viename sektoriuje, todėl didėja iš kitų valstybių narių importuojamų galutinių arba tarpinių prekių paklausa, o tai naudinga daugeliui Europos įmonių. Pavyzdžiui, padidėjusi elektromobilių gamyba Vokietijoje arba Prancūzijoje yra naudinga automobilių detalių gamintojams daugelyje kitų valstybių narių. Be to, vienos valstybės narės įmonės gali dalyvauti įgyvendinant kitos šalies ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemones. Pavyzdžiui, pagal Kipro ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą finansuojamas trijų vandens rezervuarų, kuriuos pagamino Austrijos bendrovė, statyba siekiant didinti apsirūpinimo vandeniu saugumą Nikosijoje ir Larnakoje (Kipras).

EGADP poveikis matomas visoje Europoje Šalutinis poveikis iki 2030 m. kai kuriose valstybėse narėse gali daugiau nei dvigubai padidinti tiesioginį nacionalinio EGADP paketo poveikį ⁽⁶⁾. Atsižvelgiant į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų mastą, Italija ir Ispanija išsiskiria kaip dvi pagrindinės paramos gavėjos pagal numatomą BVP augimą. Taip pat prognozuojamas didelis Graikijos, Lenkijos, Portugalijos ir Rumunijos BVP augimas, kurį daugiausia lems tiesioginis jų nacionalinių planų poveikis, t. y. staigus gamybos ir užimtumo didinimas paramą gaunančiose pramonės šakose, taip

⁽⁵⁾ EGADP įgyvendinimo laikotarpiu 2019–2020 m. KŠSR, kurias įgyvendinant padaryta bent tam tikra pažanga, dalis padidėjo nuo 52 % 2021 m. iki 75 % 2024 m., kaip nurodyta KŠSR vertinime.

⁽⁶⁾ Šaltinis: „Economic Impacts of the Recovery and Resilience Facility: new insights at sectoral level and the case of Germany“, *Michels et al.* (2025 m.).

pat padidėjusi vidaus tiekėjų žaliavų paklausa. Trečia pagal dydį EGADP paramos gavėja yra Vokietija, daugiausia dėl šalutinio kitų valstybių narių planų poveikio. Vokietijoje, Austrijoje ir Danijoje šalutinis poveikis yra daugiau nei dvigubai didesnis už jų atitinkamų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų tiesioginį poveikį, o Nyderlanduose, Airijoje ir Liuksemburge šalutinis poveikis tiesioginį poveikį padidina tris kartus. Belgija, Suomija ir Švedija taip pat gauna didelę naudą, kurios šalutinis poveikis beveik du kartus padidina tiesioginį poveikį. Prancūzijoje šalutinis poveikis per pusę padidina nacionalinio paketo tiesioginį poveikį. ES šalims, kurios yra itin integruotos į bendrąją rinką, šalutinis poveikis, susijęs su BVP, yra didžiausias. Didžiausias šalutinis poveikis, palyginti su BVP, nustatytas Slovakijoje, Slovėnijoje ir Čekijoje dėl jų itin glaudžios integracijos į ES vertės grandines.

EGADP poveikis juntamas ten, kur jis svarbus

Sutaupyta 33,4 mln. Mwh metinio pirminės energijos suvartojimo (daugiau nei metinis elektros suvartojimas Danijoje)

Įdiegta 110 655 MW papildomų eksploatuojamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos pajėgumų (t. y. beveik 20 % 2024 m. įdiegtų vėjo ir saulės energijos pajėgumų⁷⁾)

16,2 mln. papildomų būstų, turinčių prieigą prie labai pralaidžių interneto tinklų

1,2 mln. įmonių padėta kurti skaitmeninius produktus, paslaugas ir procesus

29 mln. dalyvių EGADP remiamoje švietimo ir mokymo veikloje

1,6 mlrd. naudotojų pasinaudojo naujomis ir patobulintomis viešosiomis skaitmeninėmis paslaugomis

1 paveikslas. EGADP poveikis vietoje ⁽⁷⁾

(⁷⁾ 2024 m. gruodžio 31 d. duomenys. Šaltinis: [bendri rodikliai ir teminės analizės](#). Dėl Danijos metinio elektros energijos suvartojimo žr. [Eurostato duomenis apie elektros energijos tiekimą, transformavimą ir suvartojimą 2023 m.](#) Dėl vėjo ir saulės energijos įrengtosios galios žr. „[Vėjo energija Europoje: 2024 m. statistiniai duomenys ir 2025–2030 m. perspektyvos](#)“ | „WindEurope“ ir [ES saulės energijos rinkos perspektyvos 2024–2028 m.](#) „SolarPower Europe“.

EGADP skatina struktūrinius pokyčius ⁽⁸⁾

Dauguma į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtrauktų reformų padeda struktūriškai gerinti valstybių narių ekonomiką ir visuomenes.

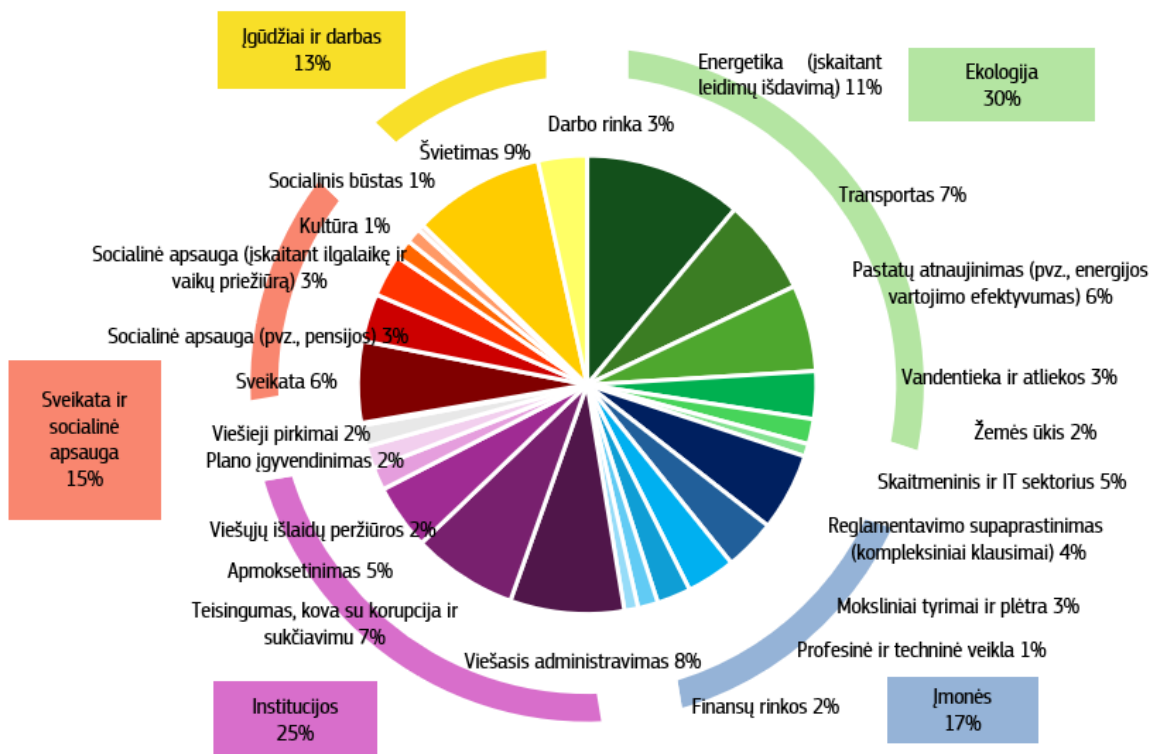
Ketvirtadalis EGADP reformų padeda gerinti institucijų kokybę – pagrindinį ilgalaikio augimo ramstį. Šiomis priemonėmis siekiama modernizuoti viešąjį administravimą, optimizuoti mokesčių sistemas, gerinti viešuosius pirkimus ir stiprinti teismines, kovos su sukčiavimu ir korupcija sistemas.

17 % EGADP reformų skiriama verslo aplinkai gerinti. Tai yra reformos, kuriomis supaprastinamas reglamentavimas, remiami moksliniai tyrimai ir technologinė plėtra, gerinamas finansų rinkos veikimas ir sudaromos palankesnės sąlygos įmonių skaitmenizavimui.

Daugeliu reformų taip pat siekiama gerinti įgūdžius ir darbo rinkos rezultatus. Tai, be kita ko, reformos, kuriomis siekiama stiprinti švietimo sistemas, gerinti darbo rinkos veikimą ir didinti socialinės apsaugos ir pensijų sistemų tvarumą.

Maždaug du trečdaliai šių reformų jau įgyvendintos, taip sukuriant tinkamas pagrindines sąlygas susijusioms investicijoms.

(Šaltinis: Komisijos analizė, nacionaliniai ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai.)

2 paveikslas. Bendras reformų pasiskirstymas pagal pagrindines politikos sritis (procentinė dalis, palyginti su bendru reformų skaičiumi) (iš viso = 1,131) ⁽⁹⁾

2. ĮGYVENDINIMUI SKIRTO LAIKO LIKO NEDAUG

2.1. Įgyvendinimo veiksmus daugelyje valstybių narių reikia paspartinti

EGADP yra laikina, iki 2026 m. pabaigos galiojanti priemonė, skirta padėti valstybėms narėms atsigaivinti po COVID-19 krizės ir padidinti jų ekonomikos atsparumą. Griežti priemonės terminai atspindi jos laikiną pobūdį ir tikslą remti atsigaivimą po COVID-19 pandemijos, o tai savo ruožtu yra jos įnašo raktas pagrindas. Šie terminai suteikė tvirtą paskatą sparčiai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatytas reformas ir investicijas, laikantis Priemonės tikslo skatinti greitą ekonominį ir socialinį atsigaivimą ⁽¹⁰⁾.

Apskritai įgyvendinimas ir išmokos pagal EGADP, visų pirma negražintinos paramos atveju, buvo vykdomi greitai. Tai rodo ne tik išankstinio finansavimo teikimo, bet ir reformų bei investicijų įgyvendinimo spartą. Iki 2025 m. gegužės mėn. pabaigos išmokos pasiekė 315 mlrd. EUR (49 % visos sumos), kad būtų pasiekta 2 218 tarpinių ir siektinų reikšmių, susijusių su 1 145 reformomis ir 1 073 investicijomis. Atitinkamai valstybėms narėms išmokėta 57 % visos negražintinos paramos ir 38 % visos paskolos paramos. Tai rodo, kad, rengdamos pradinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, valstybės narės pirmenybę teikia dotacijoms, o ne paskolų išmokoms, o didelė paskolos paramos dalis 2023 m. buvo įtraukta tik į plano „REPowerEU“ skyrius ⁽¹¹⁾. Komisija įvertino, kad daugiau kaip 31 % visų tarpinių ir siektinų reikšmių yra pasiektos, o valstybės narės pranešė, kad pasiekta dar 21 % reikšmių.

Vis dėlto, nors padaryta didelė pažanga ir galima paminėti daug sėkmės istorijų, daugelyje valstybių narių įgyvendinimą reikia paspartinti. Per kitus pusantrų metų dar turės būti išmokėta apie 335 mlrd. EUR (maždaug 154 mlrd. EUR dotacijų ir 180 mlrd. EUR paskolų). Žvelgiant į ateitį, valstybės narės dar turės pateikti informaciją apie daugiau kaip 4 300 tarpinių ir siektinų reikšmių (iš 7 105), kad ji būtų įvertinta.

Nuo pat pradžių buvo matyti, kad visus EGADP finansuojamus projektus bus sudėtinga įgyvendinti atsižvelgiant į EGADP finansavimo dydį, susijusį su pagrindinių paramą gaunančių šalių ekonomikos mastą ir turimo ES finansavimo sumą. Be to, EGADP lėšos papildė kitų ES fondų lėšas ir EGADP asignavimai daugelyje valstybių narių sudaro didelę jų BVP dalį: Graikijoje – 16 %, Kroatijoje – 13 %, o Ispanijoje – 11 % ⁽¹²⁾. Nors per visą EGADP įgyvendinimo laikotarpį daugelyje valstybių

⁽⁸⁾ Žr. EGADP rezultatų suvestinėje paskelbtas [temines analizes](#), kuriose pateikiama daugiau informacijos apie EGADP remiamas priemones daugelyje įvairių politikos sričių.

⁽⁹⁾ Ši klasifikacija grindžiama NACE kodų klasifikatoriumi ir atitinka ekonomikos sektoriaus perspektyvą. Daugiau informacijos apie metodiką galima rasti atitinkamame diskusijoms skirtame dokumente: [Michels et al. \(2025\), „Economic Impacts of the Recovery and Resilience Facility: New Insights at Sectoral Level and the Case of Germany“, Discussion Paper 221, : Ekonomikos ir finansų reikalų GD.](#)

⁽¹⁰⁾ Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) laikotarpio vidurio vertinimas, 2024 m.

⁽¹¹⁾ Iš visos šiuo metu įsipareigojimams skirtos paskolos paramos (291 mlrd. EUR) buvo paprašyta 125 mlrd. EUR (arba 43 %) ir ši suma buvo skirta įsipareigojimams tik per ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų peržiūras 2023 m. Atitinkamai su jomis susijusios tarpinės reikšmės, siektinos reikšmės ir mokėjimai buvo nustatyti daugiausia antrai EGADP laikotarpio pusei.

⁽¹²⁾ Apskaičiuota kaip 2024 m. BVP dalis. Dauguma paramą gaunančių valstybių narių po COVID-19 krizės labai atsigaivė, be kita ko, ir padedamos EGADP. Dėl to sumažėjo 2024 m. BVP dalys, palyginti su asignavimais pagal BVP 2020 metais (laikomais ataskaitiniais metais 2021 m. sukuriant EGADP).

narių buvo stiprinami administraciniai gebėjimai, be kita ko, ir planuose numatytomis priemonėmis, tam tikrų apribojimų tebėra iki šiol (pavyzdžiui, leidimų išdavimo srityje, kurioje turėtų būti skubiai šalinamos kliūtys). Be to, norint nustatyti konkrečius investicinius projektus reikia laiko.

EGADP taip pat įgyvendinama vykstant kitoms krizėms. Neišprovokuotas Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą ir su juo susijusi energetikos krizė, didelė infliacija, tiekimo grandinės kliūtys ir kai kurios su klimatu susijusios nelaimės pakenkė EGADP priemonių įgyvendinimui arba jį pavėlino. 2023 m. antrąjį pusmetį į daugumą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įtraukus „REPowerEU“ skyrius kartu su prašymais suteikti papildomų EGADP paskolų, buvo suteiktas naujas finansavimas naujoms prioritetinėms priemonėms, tačiau taip pat buvo išeikvoti dideli administraciniai pajėgumai valstybėse narėse, laikinai nukreipiant dėmesį nuo įgyvendinimo. Nors 2024 m. pirmąjį pusmetį įgyvendinimas gerokai paspartėjo ⁽¹³⁾ ir tai padėjo greičiau išmokėti išmokas, finansavimo suma, kuri turi būti išmokėta iki 2026 m. pabaigos, tebėra didelė.

Administracinė našta taip pat galėjo turėti įtakos EGADP įgyvendinimo spartai. Atlikdamos EGADP laikotarpio vidurio vertinimą, valstybės narės laikėsi nuomonės, kad Tarybos įgyvendinimo sprendimai buvo pernelyg išsamūs. Kiekvieno EGADP esančio elemento, įskaitant priemonės aprašymą, teisiškai privalomą pobūdį sustiprino griežtas Europos Audito Rūmų aiškinimas. Kai kurių valstybių narių nuomone, dėl to įgyvendinant šią Priemonę administracinė našta buvo didesnė nei tikėtasi ir Priemonę buvo vėluojama įgyvendinti.

Įgyvendinimo vėlavimus atspindi pastaruoju metu sulėtėjęs išmokų tempas. Nepaisant pagreitėjimo nuo 2023 m. antrojo pusmečio iki 2024 m., per pirmąjį 2025 m. pusmetį išmokų tempas gerokai sulėtėjo. Nors 2024 m. antrąjį pusmetį buvo išmokėta 66 mlrd. EUR, per pirmuosius penkis 2025 m. mėnesius išmokėta tik 9,5 mlrd. EUR, t. y. būtent tuo metu, kai, atsižvelgiant į nenumaldomai artėjančius 2026 m. terminus, reikėjo dar labiau paspartinti veiksmus.

Siekiant visapusiškai įgyvendinti EGADP ir pasinaudoti jos teikiama nauda, reikia, kad valstybės narės ją įgyvendintų gerokai sparčiau. Dabartinis įgyvendinimo tempas nepakankamas, kad iki 2026 m. rugpjūčio mėn. būtų garantuotai pasiektos visos tarpinės ir siektinos reikšmės, o iki EGADP pabaigos 2026 m. būtų išmokėti visi jai skirti asignavimai.

2.2. Dėl vėluojančio įgyvendinimo Europos Sąjunga patiria išlaidų

Dėl vėluojančio įgyvendinimo tapo dar sunkiau laikytis ir taip jau atsiliekančio įgyvendinimo terminų, o ES biudžetas patyrė didelių finansinių išlaidų. Kadangi paskutiniiais įgyvendinimo metais reikia didelių finansavimo sumų, Komisija turi gerokai iš anksto planuoti skolinimosi iš kapitalo rinkų operacijas. Tai ypač aktualu EGADP skolinimuisi, nes programos apimtis yra itin didelė, o išmokų išmokėjimo terminas – 2026 m. pabaiga. Nuo Priemonės įgyvendinimo pradžios Komisija skolinosi lėšas EGADP įgyvendinti, remdamasi numatytu valstybių narių mokėjimo prašymų 6–12 mėnesių tvarkaraščiu, ir jai pavyko pervesti lėšas iškart, kai tik buvo leista jas išmokėti. Tačiau mokėjimo prašymai dažnai pateikiami ir patenkinami pavėluotai, palyginti su planuotu

⁽¹³⁾ Plg. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimo [metinę ataskaitą](#), 2024 m.

tvarkaraščiu, visų pirma tais atvejais, kai valstybės narės pateikė tikslines savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų peržiūras tuo pačiu metu.

Per pirmąjį 2025 m. pusmetį įvyko du pokyčiai, dėl kurių likvidumo valdymas tapo sudėtingesnis. Pirma, kaip minėta, išmokų gerokai sumažėjo, palyginti su prognozuojamomis sumomis, kurios pagrįstos valstybių narių nurodytais duomenimis, todėl ES per ilgą laiką netikėtai susikaupė dideli likučiai. Antra, palūkanų normų aplinkos pokyčiai reiškia, kad grynujų pinigų likučiai pradeda generuoti ES biudžeto ir paskolų gavėjų grynąsias likvidumo išlaidas, nepaisant Komisijos aktyvaus likvidumo išdo valdymo laukiant išmokų patvirtinimo. Atsižvelgdama į numatomų išmokų koncentraciją paskutiniame EGADP etape, Komisija toliau naudosis visomis finansavimo galimybėmis siekdama užtikrinti, kad ji ir toliau galėtų atlikti reikiamus mokėjimus.

2.3. EGADP užbaigimo planavimas

EGADP taikomi griežti įgyvendinimo terminai, atsižvelgiant į jos, kaip laikinos paramos priemonės, sukurtos reaguojant į COVID-19 krizę, pobūdį. EGADP, kaip speciali priemonė, skirta neigiamam COVID-19 krizės poveikiui ir pasekmėms Sąjungoje šalinti, remiama Sprendime dėl nuosavų išteklių⁽¹⁴⁾ numatytomis išskirtinėmis ir laikinomis papildomomis priemonėmis, buvo sukurta nustatant labai griežtus terminus, nurodytus EURI reglamente⁽¹⁵⁾, EGADP reglamente⁽¹⁶⁾ ir Sprendime dėl nuosavų išteklių, nuo kurių negalima nukrypti.

Valstybės narės turi 454 dienas, kad įgyvendintų savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose numatytas reformas ir investicijas. EGADP reglamente ir priimtuose Tarybos įgyvendinimo sprendimuose nustatyta, kad visos reformų ir investicijų įgyvendinimo tarpinės ir siektinos reikšmės turi būti pasiektos ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 31 d.⁽¹⁷⁾ Pagal tas nuostatas vertinant mokėjimo prašymus, negalima atsižvelgti į jokių veiksmus, kurių imtasi po 2026 m. rugpjūčio 31 d. tarpinėms ir siektinoms reikšmėms pasiekti. Tai taip pat taikoma veiksams, kurių imtasi siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės, kurioms taikomi iki 2026 m. rugpjūčio 31 d. priimti sprendimai dėl sustabdymo, ir užkertamas kelias po tos datos pradėti naujas sustabdymo procedūras. Be to, tai reiškia, kad po 2026 m. rugpjūčio 31 d. nėra galimybių priimti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų pakeitimus. Visi mokėjimo prašymai, įskaitant valdymo deklaracijas, atliktų auditų santraukas⁽¹⁸⁾ ir visus jiems įvertinti būtinus įrodymus, turi būti pateikti ne vėliau kaip 2026 m. rugsėjo 30 d.⁽¹⁹⁾ Paskui Komisija įvertins, ar patenkinamai pasiektos tarpinės ir

⁽¹⁴⁾ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas (OL L 424, 2020 12 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj>).

⁽¹⁵⁾ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti, (OL L 433I, 2020 12 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj>).

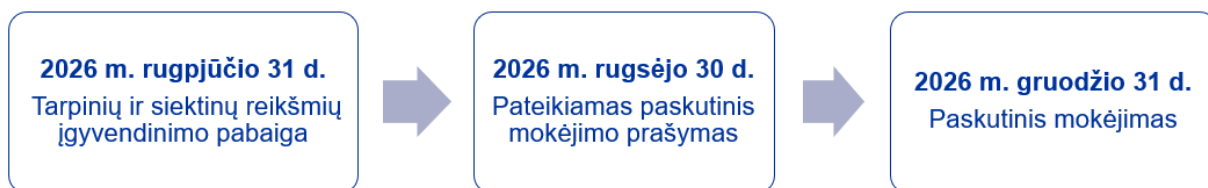
⁽¹⁶⁾ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, (OL L 57, 2021 2 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁽¹⁷⁾ EGADP reglamento 18 ir 20 straipsniai ir atitinkamų Tarybos įgyvendinimo sprendimų 2 straipsnio 4 dalis.

⁽¹⁸⁾ Pagal EGADP reglamento 22 straipsnio c punktą.

⁽¹⁹⁾ EGADP finansavimo susitarimų 6 straipsnis ir EGADP paskolų susitarimų 7 straipsnis.

siektinos reikšmės, įtrauktos į paskutinius mokėjimo prašymus pagal 2023 m. vasario 21 d. paskelbtą EGADP reglamento tarpinių ir siektinų reikšmių vertinimo sistemą ⁽²⁰⁾. Visi mokėjimai turi būti atlikti ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 31 d. ⁽²¹⁾

3 paveikslas. EGADP užbaigimo tvarkaraštis

3. GAIRĖS VALSTYBĖMS NARĖMS IKI 2026 M.

Atsižvelgiant į įgyvendinimo vėlavimus ir artėjančius 2026 m. terminus pagal EGADP, šiame skirsnyje valstybėms narėms pateikiamos gairės, kaip toliau racionalizuoti savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, į kokias galimybes atsižvelgti juos peržiūrint ir kaip iš anksto planuoti paskutinių mokėjimo prašymų pateikimą 2026 m. ⁽²²⁾

Visi peržiūrėti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planai ir toliau turi atitikti visus EGADP reglamente nustatytus vertinimo kriterijus. Taip siekiama užtikrinti, kad planais būtų toliau padedama valstybėms narėms tenkinti jų konkrečius poreikius, kad bent tos lėšos, kurių reikia skirti pagal EGADP reglamentą, būtų skiriamos žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, kad būtų laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo ir kad būtų apsaugoti Sąjungos finansiniai interesai. Šiomis aplinkybėmis valstybės narės taip pat turėtų peržiūrėti savo projektų, kuriems priskiriamas teigiamas klimato koeficientas, įgyvendinimo būklę ir užtikrinti, kad jų ataskaitos Komisijai būtų atnaujintos ⁽²³⁾.

3.1. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų racionalizavimas

Valstybės narės turėtų kuo greičiau išsamiai peržiūrėti savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, siekdamas užtikrinti, kad visos tarpinės ir siektinos reikšmės būtų pasiektos iki 2026 m. rugpjūčio 31 d. termino. Planuose turėtų likti tik tos priemonės, kurios iki šio termino tikrai bus visiškai įgyvendintos. Priemonių, kurių įgyvendinimo negalima užtikrinti, turėtų būti atsisakyta, kad būtų panaikinti su didelėmis EGADP sumomis susiję išipareigojimai. Pirmenybė turėtų būti teikiama dotacijų asignavimams užtikrinti. Kad būtų palikta pakankamai laiko visoms tarpinėms ir

⁽²⁰⁾ Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „Dveji Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės taikymo metai. Unikali ES žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos priemonė“ I priedas, COM(2023) 99 [final](#), 2023 m. vasario 21 d.

⁽²¹⁾ EGADP reglamento 24 straipsnis, taip pat žr. 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamento (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti, 3 straipsnio 9 dalį ir jame nurodytas išimtis.

⁽²²⁾ Šiame skirsnyje pateiktos gairės bus papildytos papildomomis valstybėms narėms skirtomis techninėmis gairėmis dėl EGADP užbaigimo. Rengdamasi EGADP pabaigai, Komisija pateiks išsamias gaires dėl visų veiklos aspektų, susijusių su Priemonės užbaigimu, be kita ko, dėl išankstinio finansavimo patvirtinimo, ataskaitų teikimo ir Sąjungos finansinių interesų apsaugos.

⁽²³⁾ Vėluojama teikti ataskaitas apie šių priemonių įgyvendinimą. Atsižvelgiant į tai, kad Komisija remiasi duomenimis apie valstybių narių praneštas žaliąsias išlaidas, susijusias su priemonės „NextGenerationEU“ žaliųjų obligacijų emisija, valstybės narės turėtų skubiai pranešti apie atitinkamas patirtas išlaidas ir užtikrinti, kad ataskaitos būtų teikiamos laiku.

siektinoms reikšmėms įgyvendinti ir visiems mokėjimo prašymams įvertinti, Komisija primygtinai ragina valstybes nares kuo greičiau ir bet kuriuo atveju ne vėliau kaip iki 2025 m. pabaigos atlikti tokias planų peržiūras. Neatlikus tokių peržiūrų, padidės rizika, kad EGADP priemonės gali būti neįgyvendintos, taigi, reikės panaikinti su didelėmis EGADP sumomis susijusius įsipareigojimus.

Šios paskutinės plano peržiūros taip pat turėtų būti naudojamos siekiant peržiūrėti priemonių, tarpinių ir siektinų reikšmių formuluotes, siekiant užtikrinti, kad jose daugiausia dėmesio būtų skiriama tik esminiems aspektams. Turėtų būti siekiama palengvinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimą ir vertinimą ir sumažinti administracinę naštą, kartu išsaugant plano užmojį ir toliau laikantis EGADP reglamento reikalavimų. Pirma, gavusi valstybių narių prašymus, Komisija pasiūlys Tarybai iš Tarybos įgyvendinimo sprendimų išbraukti bet kokią dviprasmišką ar neaiškią kalbą arba bet kokią specifikaciją, kuri viršija reikalavimus, būtinus priemonės įvykdymui įrodyti. Antra, valstybės narės turėtų iš naujo apsvarstyti galimybę, ar reikia į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus įtraukti smulkias reformas, kuriomis neprisidedama prie konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimo. Trečia, atsižvelgiant į greitą priemonių užbaigimo terminą, kai tikslinga, reikėtų panaikinti pereinamąsias tarpines ir siektinas reikšmes, kad daugiausia dėmesio būtų skiriama galutiniams produktams. Ketvirta, valstybės narės raginamos, kai įmanoma, iš dalies pakeisti savo planus, kad visos jau pasiektos tarpinės ir siektinos reikšmės būtų anksčiau įtrauktos į 2025 m. mokėjimų prašymus tam, kad 2026 m. mokėjimo prašymų apimtys būtų sumažintos. Racionalizuodamos savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad toliau būtų laikomasi visų EGADP nustatytų vertinimo kriterijų, be kita ko, kad planuose būtų toliau atsižvelgiama į visas atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas arba didelę jų dalį, skiriama pakankamai lėšų žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai, laikomasi reikšmingos žalos nedarymo principo ir užtikrinama Sąjungos finansinių interesų apsauga, kai aktualu, pagal audito ir kontrolės tarpinės reikšmes. Turėtų būti išlaikytas teisinės valstybės reformų užmojis. Komisija bendradarbiaus su valstybėmis narėmis, kad padėtų atlikti šį racionalizavimą, ir taip padės užtikrinti vienodą požiūrį į visus planus ir jų nuoseklumą. Komisija su valstybėmis narėmis klausimus aptars dvišaliu ir daugiašaliu pagrindu ir pateiks konkrečių pavyzdžių, kaip juos racionalizuoti ir supaprastinti, taip pat aptars, ar valstybės narės turės daugiau pasirinkimo galimybių, išskyrus toliau išvardytas galimybes, visų pirma padėdamos vykdyti aiškiai nustatytus projektus, kuriais įgyvendinami skaitmeniniai prioritetai, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto (gigafabrikai, DI fabrikai), kabelių ir lustų srityse, taip pat mokslinių tyrimų ir inovacijų prioritetai.

3.2. Pasirinkimo galimybės iš dalies keičiant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus

Iš dalies keisdamos savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, valstybės narės raginamos išnagrinėti visas turimas pasirinkimo galimybes, kad išsaugotų savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano asignavimus, visų pirma negrąžintinos paramos komponentą, kartu užtikrindamos, kad remiamomis reformomis ir investicijomis būtų pasiektas aukštas, ES prioritetus atitinkantis veiklos rezultatų lygis. Naujų investicijų atitiktis susijusiems teisiniams reikalavimams turėtų būti lengvai įrodoma. Šiuo tikslu galima apsvarstyti toliau išvardytas pasirinkimo galimybes.

- **Esamų priemonių apimties didinimas**

Valstybės narės, remdamosi įrodytu arba tikėtiniu poreikiu, turėtų apsvarstyti galimybę padidinti priemonių apimtį, jei įgyvendinimas vyksta sklandžiai. Tai galėtų apimti investicijas, kuriomis būtų galima pasiekti geresnį rezultatą, arba priemones, kurias vykdant veiklos rezultatai pranoksta numatytus rezultatus.

- **Perteklinių veiksmų planuose arba paskolų paketo mažinimas**

Jei visos numatytos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano išlaidos yra didesnės už finansinį asignavimą, EGADP negrąžintina parama remiamos priemonės, kurių nebeįmanoma įgyvendinti, gali būti panaikintos jų nepakeičiant kitomis, o šių priemonių išlaidų suma neturi viršyti perteklinių veiksmų išlaidų sumos. Šiuo atveju poveikis visai negrąžintinai paramai pagal EGADP liks nepakitęs.

Jei valstybėms narėms, gaunančioms paskolos paramą pagal EGADP, reikia panaikinti dotacijomis finansuojamus projektus, paskola finansuojamos priemonės gali būti perkeltos į negrąžintinos paramos skyrių. Taip būtų galima išsaugoti dotacijos sumą kartu sumažinant dalį paskolos paramos, nebent tai būtų kompensuota naujomis arba didesnės apimties paskola finansuojamomis priemonėmis.

Be to, didžioji dalis paskola finansuojamų EGADP investicijų yra grindžiamos poreikiu ir jų gali reikėti mažiau, nei numatyta iš pradžių. Todėl šių priemonių apimtis gali būti sumažinta, kad atitiktų faktinį poreikį ir kad būtų panaudota tik reikalinga paskolos suma.

- **EGADP projektų išskaidymas, kad juos būtų galima tęsti finansuojant nacionalinių ar kitų ES fondų lėšomis**

Projektų, kurių iki 2026 m. rugpjūčio mėn. įgyvendinti nebeįmanoma, apimtis gali būti sumažinta, kad būtų išlaikytos tik tos projekto dalys, kurios turi būti finansuojami pagal EGADP ir kurios gali būti įgyvendintos per šį laikotarpį. Pagal EGADP toliau finansuojama dalis ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane turi sudaryti atskirą investiciją. Tai reiškia, kad išlaikytos projekto dalys neturėtų apsiriboti tik tarpiniais veiksmiais, pavyzdžiui, konkurso paskelbimu. Likusi projekto dalis galėtų būti įgyvendinta per ilgesnį laikotarpį nacionalinėmis arba, jei tinkama, kitų ES fondų lėšomis. Neseniai atliktoje sanglaudos politikos laikotarpio vidurio peržiūroje valstybės narės taip pat raginamos nustatyti tokius EGADP projektus prieš iš dalies pakeičiant sanglaudos politikos programas ⁽²⁴⁾.

- **Finansinės priemonės ir dotacijų schemos**

Pagal EGADP gali remiamas nepriklausomai valdomos priemonės, skirtos privačioms investicijoms skatinti, sukūrimas. Esant tokioms investicijoms, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nustatytos tarpinės reikšmės apimtų i) lėšų perkėlimą įgyvendinančiajam partneriui pasirašius susitarimą dėl įgyvendinimo ir ii) sutarčių su galutiniais paramos gavėjais dėl visų pervestų lėšų panaudojimo pasirašymą. Siekdamas įtraukti tokią finansinę priemonę arba dotacijų schemą, valstybės narės turėtų nustatyti rinkos nepakankamumo problemą, kurią jos siekia išspręsti, ir susijusią rinkos paklausą, užtikrinti, kad įgyvendinančiojo partnerio sprendimai dėl sutarčių skyrimo būtų nepriklausomi nuo vyriausybės ir kad finansų valdymas būtų atskirtas nuo valstybės narės,

⁽²⁴⁾ Žr. [2025 m. Komunikatą dėl laikotarpio vidurio peržiūros](#).

taip pat išnagrinėti įgyvendinančiojo partnerio veiklos pajėgumus tokią priemonę įgyvendinti.

- **Perkėlimai į programą „InvestEU“**

Valstybės narės gali pervesti lėšas programos „InvestEU“ valstybių narių skyriui, skirdamos iki 4 % visų EGADP asignavimų ir dar 6 % priemonėms, kuriomis prisidedama prie Europos strateginių technologijų platformos (STEP) tikslų įgyvendinimo. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano galutinės tarpinės reikšmės eilutėje turėtų būti nurodyta, kad programos „InvestEU“ investicijų komitetas iki 2026 m. rugpjūčio 31 d. turi patvirtinti visas investavimo operacijas. Atsižvelgiant į įvairius proceso etapus, valstybės narės, siekiančios perkelti EGADP lėšas į programą „InvestEU“, peržiūrėtą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą privalo pateikti kuo greičiau.

- **Nuosavo kapitalo injekcijos į nacionalinius skatinamojo finansavimo bankus**

Pagal EGADP gali būti remiamos kapitalo injekcijos į nacionalinius skatinamojo finansavimo bankus (arba jų patronuojamąsias įmones), visų pirma siekiant remti projektus, atitinkančius ES strateginius prioritetus, tiek, kiek jais tenkinami nustatyti rinkos poreikiai, jeigu nacionaliniai skatinamojo finansavimo bankai turi pajėgumų plėsti savo veiklą ir jeigu jų investicijų politika yra suderinta su EGADP politikos tikslais. Konkrečios tokios nuosavo kapitalo injekcijos tarpinės reikšmės būtų šios: i) valstybė narė pasirašo visą papildomą įmokėtąjį kapitalą, ii) priimama peržiūrėta nacionalinio skatinamojo finansavimo banko investavimo politika dėl to, kaip bus panaudotas padidintas nuosavas kapitalas, ir iii) prireikus – įsigalioja visų būtinų įstaigos valdymo, audito ir kontrolės sistemos pakeitimai. Tokia nuosavo kapitalo injekcija gali apimti nacionalinio skatinamojo finansavimo banko įgaliojimų išplėtimą įtraukiant veiklą, atitinkančią EGADP tikslus ir ES prioritetus, pavyzdžiui, pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, energetikos pertvarką, įperkama būstą, galimybes gauti kapitalo arba saugumą ir gynybą.

- **Įnašai į Europos gynybos pramonės programą (EGPP)**

Pagal EGADP galėtų būti remiami savanoriški nacionaliniai įnašai į būsimą Europos gynybos pramonės programą (EGPP). Tokiu atveju įnašas į EGPP būtų laikomas EGADP investicija. Paskui konkretūs projektai būtų atrenkami ir remiami pagal EGPP atitinkamos valstybės narės naudai, o įgyvendinimas būtų vykdomas ilgesnį laikotarpį. Į EGADP priemonę būtų įtraukta tarpinė reikšmė, susijusi su susitarimo dėl įnašo pasirašymu ir lėšų pervedimu į EGPP, ir būtų paaiškinta, kokios rūšies veikla pagal EGPP būtų finansuojama. Kad ši pasirinkimo galimybė veiktų, EGPP reglamento nuostata turės būti užtikrinama, kad EGADP remiami savanoriški įnašai būtų naudojami atitinkamos valstybės narės naudai. Komisija ragina teisėkūros institucijas tokią nuostatą įtraukti į EGPP reglamentą per trišalį dialogą.

- **Įnašai į ES palydovinio ryšio programas**

Pagal EGADP gali būti remiami valstybių narių įnašai į Sąjungos kosmoso programos arba Sąjungos saugaus junglumo programos komponentų kūrimą⁽²⁵⁾. Tokie įnašai būtų laikomi

⁽²⁵⁾ 2023 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/588, kuriuo nustatoma 2023–2027 m. Sąjungos saugaus junglumo programa.

EGADP investicija. Sąjungos kosmoso ir saugaus junglumo programomis didinamas Sąjungos strateginis savarankiškumas, technologinis nepriklausomumas ir atsparumas, taip pat prisidedama prie saugumo ir gynybos. Visų pirma Sąjungos saugaus junglumo programa taip pat siekiama užtikrinti patikimą, saugų ir ekonomiškai efektyvų vyriausybinių palydovinių ryši. Šiomis programomis grindžiami ES saugūs palydoviniai projektai, pavyzdžiui, GALILEO (palydovinė navigacija), GOVSATCOM arba IRIS² (palydovinis ryšys). Pagal EGADP valstybės narės gali savanoriškai prisidėti prie tokių programų, kai Komisijos ir valstybės narės susitarimu dėl įnašo būtų garantuojama, kad valstybės narės įnašas pagal šias programas bus naudojamas atitinkamos valstybės narės naudai. Į EGADP priemonę būtų įtraukta tarpinė reikšmė, susijusią su susitarimo dėl įnašo pasirašymu ir lėšų pervedimu atitinkamai programai.

3.3. Pasirengimas 2026 m. mokėjimo prašymams

2026 m. bus itin svarbūs mokėjimams, nes terminai bus trumpi ir bus daromas didelis poveikis valstybių narių ir Komisijos ištekliais. Kadangi paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo terminas yra 2026 m. rugsėjo 30 d., o lėšos išmokamos iki 2026 m. gruodžio 31 d., vertinimo laikotarpis bus labai trumpas. Kartu atsižvelgiant į tikėtiną didelį vertintinų tarpinių ir siektinų reikšmių skaičių, bus labai svarbu užtikrinti veiksmingą ir sklandų vertinimo procesą.

Valstybės narės raginamos iš anksto planuoti ir užtikrinti laiku pateiktų įrodymų patikimumą, kad atliekant vertinimą kylančių problemų būtų kuo mažiau. Sprendimus dėl mokėjimo bus galima priimti iki nustatyto termino tik jei valstybės narės pateiks pakankamai išsamius mokėjimo prašymus. Nepateikus įrodymų, kad vykdomi visi tarpinių ir siektinų reikšmių reikalavimai, įsipareigojimai dėl lėšų bus neišvengiamai panaikinti. Visi įrodymai, būtini įrodyti tarpinių ir siektinų reikšmių, kurios yra paskutinio mokėjimo prašymo dalis, patenkinamą įgyvendinimą, turės būti pateikti iki 2026 m. rugsėjo 30 d., nes paskutinių mokėjimo prašymų vertinimo laikotarpiu Komisijos tarnybos ir valstybių narių valdžios institucijos turės labai mažai laiko keistis informacija. Atsižvelgiant į tai, įrodymais turėtų būti neoficialiai dalijamasi su Komisijos tarnybomis iš karto, kai tik jie bus parengti, net prieš oficialiai pateikiant mokėjimo prašymus. Tai yra ypač aktualu kalbant apie tarpines ir siektinas reikšmes, kurios vertinamos atrankos būdu, nes patirtis parodė, kad, siekiant nustatyti, ar įgyvendinimas yra patenkinamas, valstybės narės ir Komisija turi keletą kartų keistis informacija.

Valstybės narės ir Komisija taip pat turėtų užtikrinti, kad būtų skirta pakankamai išteklių paskutinių mokėjimo prašymų pateikimui tvarkyti. Daugumoje valstybių narių 2026 m. vertintinų tarpinių ir siektinų reikšmių skaičius bus gerokai didesnis nei bet kuriais ankstesniais metais. Atsižvelgdamos į šias išskirtines aplinkybes, Komisijos tarnybos, dirbančios su EGADP ir techninės paramos priemone (TPP), suvienija jėgas, siekdamos užtikrinti, kad būtų pakankamai išteklių paskutiniams EGADP mokėjimo prašymams nagrinėti. Valstybės narės raginamos pakoreguoti savo išteklius, kiek tai būtina ir įmanoma, siekiant užtikrinti, kad jos turėtų administracinių pajėgumų sudaryti sąlygas sėkmingam ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimui laikantis teisinių terminų. Komisija toliau aktyviai padės valstybėms narėms visais ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimo ir atitinkamų mokėjimo prašymo teikimo etapais.

4. IŠVADA

Sukurdamą EGADP ES žengė precedento neturintį ir veiksmingą žingsnį bendrai stiprindama savo ekonomikos ir visuomenės atsigavimą, atsparumą ir konkurencingumą reaguojant į COVID-19 pandemiją. Susidūrusi su viena iš didžiausių krizių per savo istoriją, ES greitai atsigavo ir investavo į tvaresnę ir klestinčią ateitį savo piliečiams ir įmonėms. Per pastaruosius ketverius metus daug nuveikta nepaisant žemyne vykstančio karo ir netikėtų energetikos ir prekybos sukrėtimų. Valstybės narės įgyvendino plataus užmojo struktūrines reformas, apimančias teisingumo ir pensijų sistemas, taip pat darbo rinkas, viešuosius pirkimus ir daugelį kitų sektorių. Dėl EGADP remiamų investicijų ES energijos tiekimas yra švaresnis ir saugesnis, viešojo transporto tinklas yra stipresnis ir veiksmingesnis, piliečiai gali naudotis geresnėmis viešosiomis paslaugomis ir infrastruktūra, įmonės yra labiau skaitmenizuotos ir konkurencingesnės, taip pat gali samdyti labiau kvalifikuotą darbo jėgą.

Kad būtų išnaudotas visas EGADP potencialas, šiuo metu reikia dėti visas pastangas siekiant spartesnio įgyvendinimo ir užtikrinti, kad būtų išmokėta visa įsipareigotų išteklių suma. Visos valstybės narės raginamos atlikti sistemingą savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų peržiūrą, kad jie būtų racionalizuoti ir supaprastinti, kartu užtikrinant, kad jie toliau atitiktų visus EGADP reglamente nustatytus vertinimo kriterijus. Spartėjant įgyvendinimui, kartų tarpusavio teisingumas išlieka priemonės „NextGenerationEU“ pagrindu.

Nuo pat pradžių EGADP buvo sukurta kaip laikina priemonė, kurios pabaiga yra 2026 m. Kadangi priemonės įgyvendinimas netrukus baigsis, Komisija yra pasirengusi bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad užtikrintų sklandų ir sėkmingą priemonės įgyvendinimą. Iki įgyvendinimo pabaigos liko 454 dienos, todėl laikas veikti ir pasiekti rezultatų yra dabar.